

Van der Vondel's handschrift te harer

Dit is die prologe li gheraert dier
wilen pioer was nider oerden van
hartvorsen en die dese boete verga
erde

Dit licht der gracie gode en
macht met verborghen bluce
het en moet sonnen vut den
mensche daer nie in werken
oste in woerden oste in enige
teeken. En daer bi omdat dese heer
en pioester dese vif boeken ghehaeft
hadde in hem overvuldicheit see en wou
de hys niet alleen openbrenen met sine
dochteliken werken en meer sine gees
teliken woeden afer hy leyde oer ieg
sriste op datter langhentie na he in
mochtien ghebetet worden alle die ge
ne die na volghen sonden. Dese auctor
hiet her van trouwbroek en was
erst een denoot pioester een capelain
te bresel in brabant in sinte godsdelen
teke. En daer begon he enighe va de
sen boeken te maken. Daer na wondt
in hem doer vier monthe vande lu
den. En ouermite den toeden van ene
anden oet denoot en ikeren capelain
die hiet her van condonberghe
srichten si tot haver beider behoef
ene materiale habitaute sijt oest van bue
sele op een smile me wout van somen
in een dal dat hys monter dal dan vond
tint en cluse, temt om condonberghe
mer altoe. Was des her vang mem
ghe dat hi onderhoudt was don here
vanden. En daer leiden sien heilich
af ghescreuen leuen ater vry god vrou
de dat meer liden hys herlicheit te bat
hadde en gesiformt werden inde forme
van hys religioos exemplaren. Daer beg
niet dat enighe goetvlych menschen
veen stede van brabant aan hem verga
derden om met hem te wonen van wa
libon abte. En oet van religiosen. En
al hadde her van alle dese vergaderen
ghen lieuer ladijn ghetragt nochtan
om dat hi gheuelde dat hi vryne beghe
de die immre gods te vermeeten in ve
le psonen see het hi die vergaderinghe
daer weder want ghebet dat hi selue
leert hervy hem seluen lebet dat hi
conste werken in etysche dinghen ende
rusten in gode te sinen. **¶** Na rabi
der mureestringhe gods berghedensi
aen te nemmen ench celosen d' herligh
toren opdat na hem die vergaderin
ghe te bet bi een blieue en die staet te

langher ghehuerde. En namen ane habnt
en ordene van dem hende canombie e
gulieren vander ordenen sijnt augustine
En enghen wat hem toe van glorie ofte
meer daer hor vranck af infin dat officie
vander professie en hys. Onreac onder
hem pioer en daer haaldensidat religi
oent wel en nauwelijc vonden oghen gode
en der gaule von dat aensicht der luce
Vontuer ic te wetene dat hi ta muyl
gheschrischt en boeken seer gheremachtd
dicht worden in brabant en in vlaenden
en in anden landen daer omtrieue en
also dat menne som ouerleide en impe
treerde vron brabantschen dietsche in
deren tale en oec in latini om te hebbe
in venen landen want doen tot dat hu
herlicher grincer leringhe in dietscher
tonghen groet noot om enghen yponi
sien en contrarien die doe of ghescreuen
waen die welke hi in dat ende vande
vinden deel des boek van der church
der gheestelike brulocht daerlike be
schrift en elmerde dicti in sien boek
daer hys oec gherewach. **¶** En hier bi
hab u broeder gheraert vander surior
len oorden van onser vrouwen huy
ter capellen bi hemie alte niet daem
sie van desen boekente immre hant
quamen see doer in merde isle secrina
der macht van innen verstante Ende
want oec sie oendrichich want mer
en ghelouw der herlicher kerken en
matter leringhe der hoerhster leter
soe screef ise en vergaderse in die volu
men op dat ic en ander menschen
onser sielen oerbaer daer in doen vonda
En al oest datter veel woeden en sinne
in staet die innen verstante enghen
nochtan pensie dat die goed moet wism
want alse die her liche gheest openen en
liche levinghe doet swijnen see worden
wi daer in gheleert sonder onse penie
mer in hogher leringhen oefone. En
onsen verstandenis mat nemste En
is one die levinghe te hoech so veroeftne
dighen wi one seluen onder gode en oord
die leuen die se ghescreuen hebben doch
soe verbandt in en enghen van onsen
broeders en wi sauden tot desen hi lan
om verlaet te werden bisime solcs
sprieten van enghen hoven woerden
die wi vonden in desen boeken en sond
hinghe van vde dat hi seit indat wiste
boek daer hi spreet vnder gauwe des mette
al daer daer wi one aenstaeten en hie
hem dat hi wilde tot one comen En hi

Afb. 15. Broeder Gheraert, Prologue, 1461. - Brussel, Koninklijke Bibliotheek,
hs. 3416-21, fol. 1r°. Cat.nr. 32.